

ARUANNE

ühisettevõtte SESAR eelarveaasta 2011 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastustega

(2013/C 6/06)

SISSEJUHATUS

1. Brüsselis asuv ühisettevõtte SESAR asutati veebruaris 2007, ⁽¹⁾ et hallata programmi SESAR (Ühtse Euroopa Taeva lennuliikluse juhtimissüsteemide alased teadusuuringud) tegevusi.

2. Programmi SESAR eesmärk on Euroopa lennuliikluse korraldamise moderniseerimine ning see on jagatud kolme etappi:

a) määramisetapp algas 2005. aastal ja seda juhib Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon (Eurocontrol) ning seda kaasrahastatakse Euroopa Liidu eelarvest üleeuroopalise transpordivõrgu programmi kaudu. Tulemuseks on Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava, milles määratletakse järgmise põlvkonna lennuliikluse korraldamise süsteemide sisu ning arendus- ja kasutuselevõtukavad;

b) arendusetappi (2008–2013) juhib ühisettevõtte SESAR (vt lisa) ja selles etapis luuakse uued tehnoloogilised süsteemid, koostisosad ja käitamisprotseduurid vastavalt Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavale;

c) kasutuselevõtu etappi (2014–2020) juhivad ettevõtjad ja huvirühmad ja selle jooksul toimub uue lennuliikluse korraldamise infrastruktuuri laiaulatuslik rajamine ja kasutuselevõtmine.

3. Ühisettevõtte tegutseb avaliku ja erasektori partnerluse põhimõttel. Ühisettevõtte asutajaliikmeteks on Euroopa Liit (mida esindab Euroopa Komisjon) ja Eurocontrol (mida esindab tema amet). Osalemiskutse alusel valiti 15 aeronavigatsioonitööstuse avaliku ja erasektori ettevõtet ühisettevõtte liikmeteks. Nende seas on aeronavigatsiooniteenuse pakkujad, lennukivälja- ja kosmoseseadmete tootjad, lennukitootjad, lennujaamade ametiasutused ja pardaseadmete tootjad.

4. Programmi SESAR arendusetapi eelarve on 2,1 miljardit eurot, mis eraldatakse võrdsetes osades ELi, Eurocontroli ning osalevate avaliku ja erasektori partnerite poolt. ELi osalus rahastatakse teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise seitsmendast

raamprogrammist ja üleeuroopalise transpordivõrgu programmist. Ligikaudu 90 % Eurocontroli ja teiste sidusrühmade osalusest tuleb mitterahaliste osamaksetena.

5. Ühisettevõtte SESAR alustas iseseisvalt töötamist 10. augustil 2007.

KINNITAVAT AVALDUST TOETAV TEAVE

6. Kontrollikoja auditi lähenemisviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute kontrollimisest ühisettevõtte tasandil ning järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse juhtkonna esitatud teavet.

KINNITAV AVALDUS

7. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätetele auditeeris kontrollikoda ühisettevõtte SESAR raamatupidamise aastaaruannet, ⁽²⁾ mis koosneb 2011. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta finantsaruannetest ⁽³⁾ ja eelarve täitmise aruandest ⁽⁴⁾; samuti auditeeris kontrollikoda raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

Juhtkonna kohustused

8. Eelarvehandite käsutajana täidab direktor eelarvet nii tulude kui ka kulude osas ühisettevõtte finantseeskirjade ⁽⁵⁾ kohaselt, omal vastutusel ja heakskiidetud assigneeringute piires ⁽⁶⁾. Direktor kehtestab organisatsiooni struktuuri ja sobiva haldus- ja sisekontrolli süsteemi ning -protseduurid, et koostada lõplik raamatupidamise aastaaruanne, ⁽⁷⁾ milles ei esine pettusest või vigadest tingitud olulisi väärkajastamisi; samuti on direktori ülesanne tagada, et mainitud aruande aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 219/2007, 27. veebruar 2007, ühisettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1), mida muudeti määrusega (EÜ) nr 1361/2008 (ELT L 352, 31.12.2008, lk 12).

⁽²⁾ Raamatupidamise aastaaruandele on lisatud aasta eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruanne, kus esitatakse lisateavet eelarve täitmise ja haldamise kohta.

⁽³⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

⁽⁴⁾ Eelarve täitmise aruanne koosneb aruandest ja selle lisast.

⁽⁵⁾ Ühisettevõtte SESAR finantseeskirjad, mille ühisettevõtte haldusnõukogu võttis vastu 28. juuli 2009. aasta otsusega.

⁽⁶⁾ Komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72) artikkel 33.

⁽⁷⁾ ELi asutuste raamatupidamise aastaaruannete ja arvestuse koostamise eeskirjad on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 VII jaotise 1. ja 2. peatükis, mida on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 652/2008 (ELT L 181, 10.7.2008, lk 23), ning on tervikuna ühisettevõtte SESAR finantseeskirjadesse integreeritud.

Audiitori kohustused

9. Kontrollikoja kohustuseks on esitada oma auditi põhjal kinnitav avaldus ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

10. Kontrollikoda viis auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega. Nende standardite kohaselt peab kontrollikoda auditi kavandama ja läbi viima viisil, mis annab talle piisava kindluse selle kohta, et ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

11. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Valitud protseduurid sõltuvad audiitori otsustusest, sealhulgas hinnangust riskidele, et finantsaruanded võivad sisaldada pettusest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi ning alustehingute mittevastavust Euroopa Liidu õigusraamistikule. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks võtab audiitor riskide hindamisel arvesse finantsaruannete koostamise ja õiglase esitamisega seonduvaid sisekontrollimehhanisme ning alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud järelevalve- ja kontrollisüsteeme. Audit hõlmab ka juhtkonna poolt kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse, samuti raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

12. Kontrollikoda on seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane järgmiste arvamuste esitamiseks.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta

13. Kontrollikoja hinnangul kajastab ühissetevõtte SESAR raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest aspektides õiglaselt ühissetevõtte finantsolukorda 31. detsembri 2011. aasta seisuga ning ühissetevõtte finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ühissetevõtte finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele⁽⁸⁾.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

14. Kontrollikoja hinnangul on ühissetevõtte SESAR 2011. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

15. Järgmised kommentaarid ei sea kontrollikoja esitatud arvamusi kahtluse alla.

EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

16. Haldusnõukogu heakskiidetud 2011. aasta lõplik eelarve sisaldas 148 miljoni euro väärtuses kulukohustuste assigneeringsid ja 91,7 miljoni euro väärtuses maksete assigneeringsid. Kulukohustuste ja maksete assigneeringsute kasutusmäärad olid vastavalt 99,4 % ja 82,4 %.

17. 2011. aastal moodustasid liikmete osamaksed (34 miljonit eurot) koos eelmise aasta tulemiga (57 miljonit eurot) ja teistest allikatest saadud tuluga kokku 91,2 miljonit eurot, makseid tehti aga 75,6 miljoni euro eest. Selle tulemuseks oli 15,6 miljoni euro suurune eelarvetulem aasta lõpus ja hoiused pangakontodel (kogusummas 15,3 miljonit eurot). See ei ole kooskõlas eelarve tasakaalu põhimõttega.

ÜHISSETEVÕTTE JÄRELEVALVE- JA KONTROLLISÜSTEEMIDE PEAMISED KONTROLLIMEHCHANISMID

Sisekontrollisüsteemid

18. Kontrollikoda märgib, et 2011. aastal vaatas sõltumatu välisaudiitor üle ühissetevõtte tegevusprotsessid ja tema hinnangul toimivad sisekontrollisüsteemid mõjusalt. 2012. aasta aprillis kinnitas peaarvepidaja ametlikult tegevuse alusprotsessid kooskõlas ühissetevõtte finantseeskirjadega.

Siseauditi funktsioon ja komisjoni siseauditi talitus

19. Kontrollikoda on varasemalt täheldanud, et komisjon ja ühissetevõtte SESAR on teinud samme selleks, et komisjoni siseauditi talituse ja ühissetevõtte siseauditi funktsiooni rollid oleksid tegevustasandil selgelt määratletud⁽⁹⁾.

20. Kontrollikoda märgib, et 2011. aasta novembris võttis ühissetevõtte haldusnõukogu vastu siseaudititalituse kooskõlas-tatud strateegilise auditikava ühissetevõtte auditeerimiseks perioodil 2012–2014.

MUUD KÜSIMUSED

Liikmete osamaksete hiline mine

21. Ühissetevõtte liikmete poolt makstavate aasta rahaliste osamaksete tähtaega – 1. juuli 2011 – ei järgitud. 2011. augusti lõpus oli tasumata 17 maksenuet kogusummas 3,7 miljonit eurot. Üks liige ei olnud veel 2011. aasta lõpuks oma osamakset tasunud.

⁽⁸⁾ Komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjad põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS) või, vaikumisi, rahvusvahelistel finantsaruandlusstandarditel (IFRS).

⁽⁹⁾ Aruanne ühissetevõtte SESAR eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühissetevõtte vastustega (ELT C 368, 16.12.2011, lk 32).

Kontrollikoda võttis käesoleva aruande vastu 15. novembri 2012. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

LISA

Ühisettevõtte SESAR (Brüssel)

Pädevus ja tegevus

<p>Aluslepingust tulenev liidu pädevusvaldkond</p> <p>(Artikkel 187)</p>	<p>Teadusuuringud ja tehnoloogia arendamine ning kosmos.</p> <p>ELi teadusuuringuid, tehnoloogia arendamist või tutvustamist hõlmavate programmide edukas elluviimine.</p>
<p>Ühisettevõtte pädevus</p> <p>(Nõukogu määrus (EÜ) nr 219/2007, mida on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1361/2008)</p>	<p>Põhieesmärgid</p> <p>Ühisettevõtte eesmärk on tagada Euroopa lennuliikluse juhtimissüsteemi moderniseerimine, koordineerides ning koondades selleks kogu asjakohase teadus- ja arendustegevuse kogu ELi ulatuses. Ühisettevõtte vastutab lennuliikluse korraldamise üldkava ja eelkõige järgmiste ülesannete täitmise eest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — projekti SESAR arendusetapi korraldamine ja koordineerimine vastavalt lennuliikluse korraldamise üldkavale, mis põhineb Eurocontrol'i juhitava projekti määratlemisetapi tulemustel, ühitades ja hallates ühisesse struktuuri ühendatud avalikult ja erasektorilt saadavaid rahalisi vahendeid, — projekti SESAR arendusetapi tegevuse rakendamiseks vajaliku rahastamise tagamine vastavalt lennuliikluse korraldamise üldkavale, — Euroopa lennuliikluse korraldamise sektori sidusrühmade kaasamise tagamine, mis puudutab eelkõige: aeronavigatsiooniteenuse pakkujaid, õhuruumi kasutajaid, kutseühinguid, lennuvälju ja töötlevat tööstust, samuti asjaomaseid teadusasutusi või asjaomaseid teadusringkondi, — tehniliste teadus- ja arendustegevuste, hindamiste ja uuringute korraldamine, mida saab viia ellu ühisettevõtte raames, vältides nende killustatust, — lennuliikluse korraldamise üldkavas nõuetekohaselt määratletud ühiste toodete arenduse järelevalve tagamine ja vajaduse korral eri pakkumiskutsete algatamine.
<p>Juhtimine</p>	<p>Haldusnõukogu</p> <p>Haldusnõukogu ülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) võtta vastu käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud nõukogu poolt kinnitatud lennuliikluse korraldamise üldkava ning kiita heaks ettepanekud selle muutmiseks; b) anda suunised ja teha vajalikud otsused projekti SESAR arendusetapi elluviimiseks ning teostada üldkontrolli projekti rakendamise üle; c) kiita heaks artikli 16 lõikes 1 osutatud ühisettevõtte tööprogramm ning igaaastane tööprogramm, samuti aastaelarve koos ametikohtade loeteluga; d) anda luba läbirääkimisteks ning otsustada uute liikmete ühinemise ning sellega seotud artikli 1 lõikes 3 osutatud lepingute üle; e) kontrollida liikmete ja ühisettevõtte vahel sõlmitud lepingute täitmist; f) nimetada ametisse ja vabastada ametist tegevdirektor ja kiita heaks organisatsiooniline struktuur ning teostada järelevalvet tegevdirektori töö üle; g) võtta vastu otsused liikmete poolt osamaksude maksmise suuruse ja korra ning mitterahaliste sissemaksete hindamise kohta;

- h) võtta vastu ühissetevõtte finantseeskirjad;
- i) kiita heaks iga-aastane raamatupidamise aastaaruanne ja bilanss;
- j) võtta vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud aastaaruanne projekti SESAR arendusetapi edenemise ning finantsolukorra kohta;
- k) teha otsused komisjonile esitatavate ühissetevõtte tegevuse jätkamist või lõpetamist käsitlevate ettepanekute kohta;
- l) kehtestada ühissetevõtte omanduses olevate materiaalsete ja mittemateriaalsete varade kasutamise õiguse ning selliste varade üleandmise kord;
- m) määrata kindlaks lennuliikluse korraldamise üldkava elluviimiseks vajalikud eeskirjad ja alltöövõtumenetlused, sealhulgas erimenetlus huvide konflikti korral;
- n) otsustada vastavalt artiklile 24 komisjonile esitatavate põhikirja muutmise ettepanekute üle;
- o) muude volituste teostamine ja ülesannete täitmine, sealhulgas allorganite asutamine, kui need on projekti SESAR arendusetapi jaoks vajalikud;
- p) võtta vastu artikli 8 rakenduseeskirjad.

Tegevdirektor

Tegevdirektor täidab oma ametikohustusi täiesti sõltumatult talle antud volituste piires.

Tegevdirektor juhib projekti SESAR ellurakendamist haldusnõukogu määratletud suuniste raames ning on vastutav haldusnõukogu ees. Ta esitab haldusnõukogule kogu teabe, mida see oma ülesannete täitmiseks vajab.

Tegevdirektori kohustused:

- 'a) ühissetevõtte töötajate, sh artiklis 8 osutatud töötajate töölevõtmine, juhtimine ja kontrollimine;'
- b) ühissetevõtte tegevuse korraldamine, juhtimine ja kontrollimine;
- c) haldusnõukogule organisatsioonilise struktuuri kohta ettepanekute esitamine;
- d) ühissetevõtte üldise ja iga-aastase tööprogrammi, sealhulgas programmi eeldatavate kulude koostamine ja korrapärane ajakohastamine ning nende esitamine haldusnõukogule;
- e) iga-aastase eelarveprojekti, sealhulgas ametikohtade loetelu koostamine vastavalt finantsmäärustele ning nende esitamine haldusnõukogule;
- f) ühissetevõtte lepingute ja kokkulepetega võetud kohustuste täitmise tagamine;
- g) ühissetevõtte tegevuse sõltumatuse ja mis tahes huvide konflikti vältimise tagamine;
- h) projekti SESAR iga-aastase eduaruande ja finantsaruande ning muude haldusnõukogu poolt nõutavate aruannete koostamine ning esitamine haldusnõukogule;

	<p>i) raamatupidamise aastaaruande ja bilansi esitamine haldusnõukogule;</p> <p>j) kõikide projektis SESAR muudatuste tegemist nõudvate ettepanekute esitamine haldusnõukogule.</p> <p>Siseaudit</p> <p>Euroopa Komisjoni siseauditi talitus.</p> <p>Välisaudit</p> <p>Euroopa Kontrollikoda.</p> <p>Eelarve täitmisele heakskiitu andev asutus</p> <p>Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja ühissetevõtte SESAR haldusnõukogu.</p>
<p>2011. aastal ühissetevõtte käsutusse antud ressursid (sulgudes 2010. aasta andmed)</p>	<p>Eelarve</p> <p>147,7 miljonit eurot</p> <p>(129,5 miljonit eurot)</p> <p>Personali suurus 31. detsembril 2011</p> <p>2011. aasta tegevuseelarve ametikohtade loetelu sisaldab 39 ajutise töötaja ja kolme lähetuses viibiva riikliku eksperdi ametikohta, mis teeb kokku 42 ametikohta, millest 2011. aasta lõpus oli täidetud 35 (2010. aastal 37):</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 ajutist töötajat, kes värvati asutuseväliselt, — 8 vastavalt määruse (EÜ) nr 219/2007 artiklile 8 ühissetevõtte SESAR liikmete poolt lähetatud töötajat, — 3 lepingulist töötajat, — 1 lähetuses viibiv riiklik ekspert. <p>Personali jaotus tegevuste kaupa</p> <p>Põhitegevus: 19</p> <p>Haldus- ja abiülesanded: 15</p> <p>Mitmesugused ülesanded: 1</p>
<p>2011. aastal pakutud tooted ja teenused</p>	<p>2011. aasta on keskse tähtsusega 2012. aasta vahe-eesmärkide ja tegevuskava täitmiseks. Eelkõige puudutab see järgmist.</p> <p>Eesmärk nr 1 – esialgne 4D trajektoor valideeritakse tegevuskeskkonnas, mida toetab satelliidipõhine tehnoloogia</p> <p>Esialgne 4D trajektoori põhine tegevus oli kavas valideerida esimese valideerimise käigus veebruaris 2012 osana „Release 1”-st MUAC, NUAC ja Stockholm Approachi lennukeskkonnas. 2011. aastal tehti mitmeid ettevalmistavaid toiminguid, sealhulgas kahe lennujuhtimissüsteemi prototüübi arendamine ja integreerimine ning simulatsioonitegevus maapealsete ja lennusimulatsiooni platvormide ühendamiseks. Release 2 on planeeritud 2012. aasta lõppu ja Release 3 aastasse 2013. Eesmärk on valideerida lennutegevus vastavalt CTA-le (<i>Controlled Time of Arrival</i>) marsruudil ja lähene-misalal.</p> <p>Eeldatavasti saavutatakse eesmärk põhiosas kavakohaselt ehk 2012. aastal, ehkki satelliidipõhised tehnoloogiad võetakse kasutusele pärast 2013. aastat.</p>

Eesmärk nr 2 – 10 000 lendu (neist 500 sõjaväelennukitega) on saanud SESARi märgistuse

2011. aastal ilmnisid 9 366 kommertslennu puhul SESARi esimesed kasutegurid (sealhulgas AIRE ja OPTIMI lennudemonstratsioonid). Militaarlendude arv on siiani siiski veel väike. Lisaks käimasolevale programmipõhisele tegevusele otsustas ühissetevõtte haldusnõukogu esitada „demonstratsioonitegevuse” konkursikutses, tänu millele saab ühissetevõtte 2012. aastal tehtavate ühiskatsetuste raames oma eesmärgi täita ja militaarlendudele peamiselt 2013. aastal suuremat tähelepanu pöörata.

Eesmärk nr 3 – 80 % SESARi projektide väljunditest on katsetatud reaalses elukeskkonnas

Selleks, et täita eesmärk viia valideerimine 80 % ulatuses läbi reaalses elukeskkonnas, on koostatud valideerimisstrateegia. Eelkõige ühendavad Release 1 väljundid ja Release 2 aastal 2012 kavandatavad väljundid esmased projektid erinevate operatiivvaldkondades tehtud katsetustega ning reaalsete süsteemide või keskkonnaga.

Eesmärk nr 4 – käivitatud on esimesed SWIMi katseprojektid, et vahetada andmeid vähemalt viies valdkonnas

Nagu haldusnõukogule juba teada antud, koostati 2011. aastal SWIMi tegevuskava, et maandada asjasse puutuvates projektides tuvastatud riske, mis muu hulgas tulenevad SWIMi õigusraamistiku puudumisest. Teatud edu saavutati SWIMi infopäevaga, mis toimus 2011. aasta novembris ja millel oli arvukalt osalejaid kogu programmist. Siiski on selle vahe-eesmärgi saavutamist siiani takistanud mitu lahendamata probleemi. Hoolimata 2011. aasta lõpuks tehtud edusammudest ja tegevuskava elluviimisest käimasoleva valideerimise toel ei ole eesmärgi saavutamine ettenähtud ajaks tõenäoline.

Eesmärk nr 5 – esimene kaugjuhtimistorn on valmis tööd alustama

Kaugjuhtimistorni esimesed valideerimiskatsetused Release 1 raames on kavakohaselt tehtud ja viiakse lõpule 2012. aasta jooksul, et kõnealune vahe-eesmärk saavutada. Release 1 kinnitas järgmist:

- Malmö lennujuhtimiskeskuse teadus- ja arendustegevuse kaugjuhtimistornist Ängelholmi lennujaama lennuliikluse korraldamise teostatavus;
- tavapäraste ja erandlike toimingute kaugjuhtimise teostatavus;
- „aknast avaneva” liiklusolukorra ja tegevuskeskkonna fikseerimine ühes lennujaamas ja vastava pildi kuvamine mujal.

Katsetustes osalesid ka reguleerivad asutused.

Eesmärk nr 6 – SESARist saadavat kasu näitavad kaheksa Euroopa lennujaama vahelised lennuühendused

Pärast AIRE esimese tsikli edukat elluviimist 2009. aastal laiendas ühissetevõtte SESAR seda SESARi programmi keskkonnasäästlikku haru. Ühendades Euroopa peamised lennujaamad (Pariis, Viin, Madrid, Köln, Düsseldorf, Praha, Brüssel, Toulouse) ja kaasates üle 40 partneri nii Euroopast kui mujalt, on AIREst olnud märkimisväärne kasu heitkoguste vähendamisel. Tulemused on kvaliteetsed mitte üksnes kütusekulu ja seeläbi CO2 heitkoguste vähendamise tõttu, vaid ka tänu sellele, et suure osa projektide tulemustest saab üle võtta igapäevases lennujuhtimises.

AIRE tulemused ning 2012. aasta jooksul läbiviidava demonstratsioonitegevuse konkursi tulemused aitavad eesmärgi saavutamisele kaasa.

Eesmärk nr 7 – õhuruumi kasutajad on liitunud SESARi ajapõhiste operatsioonide mudeliga

Eesmärgil on mitu mõõdet ja mudeli arendus ei ole veel piisavalt kauges faasis, et hõlmata kõigi sidusrühmade vajadusi. Siiski on tehtud suuri jõupingutusi, et arendada mudelipõhist metoodikat aeronavigatsiooniteenuse osutajate, õhuruumi kasutajate ja lennujaamade jaoks. 4D ajapõhiste operatsioonide väljundite 1. etapp valideeriti 2011. aastal ning valideerimine jätkub 2012. aastal. Jätkatakse ka standardiseerimisalast tegevust. Teatud ulatuses ja mõningates valdkondades arendatakse mudel tööstusliku tootmise valmiduseni, misjärel tuleb sidusrühmadel teha täiendavat tööd seoses selle kasutusvõimalustega. Eesmärki ei saavutata ettenähtud ajaks, ehkki esialgne mudelialane teave tehakse kättesaadavaks esimeste SESARi lahenduste kasutustappi ülemineku (alates 2013. aastast) ettevalmistamiseks.

Lisaks annab järgmine laiema ülevaate 2011. aasta edusammudest ja saavutustest:

- SESARi esimene Release-projekt, Release 1, kinnitati esimeses süsteemide projekteerimise ülevaates ja jõustati haldusnõukogu poolt osana 2011. aasta tööprogrammist. See koosnes 29 valideerimisest, mis hõlmasid 16 operatiivvaldkonna kontseptuaalseid osi;
- 2011. aasta juunis toimus teine süsteemide projekteerimise ülevaatus, et hinnata Release 1 edenemist valideerimisetapi V3 suunas, pöörates erilist tähelepanu valideerimiskavadele ja platvormide valmidusele. Ülevaatusel alusel võeti mitmeid parandusmeetmeid, mille abil maandada Release'i elluviimisega seotud riske. Ülevaatusel leiti, et üldine areng oli asjakohane, kuid ressursside kasutamise ja väljundite ühtlustamise puhul esines mõningaid puudusi. Eelkõige ei olnud piisav projektide valmidusaste kasutamaks E-OCVM metoodikat, ehkki see oli võrreldes 2010. aastaga paranenud;
- Release 1 on hakanud käegakatsutavaid tulemusi tootma ja on pöördemomendiks uue lennujuhtimissüsteemi arendamises;
- 2011. aasta lõpuks oli tehtud 26 valideerimist, mis tähendab, et 90 % Release 1-st on ellu viidud ja kolm valideerimist on lükatud 2012. aastasse;
- 282 projekti ehk rohkem kui 90 % kogu programmist on rakendusetapis, kuid programmi edenemine ei ole ühtlane. Kõrgetasemelise kontseptsiooni kasutuselevõtmine tegevusnõuetes on toimunud oodatust aeglasemalt ja see mõjutab mitme tehnilise projekti kriitilist ahelat. Kasutusele tuli võtta mitu riskimaandamisemeedet ja nende üle teeb järelevalvet programmi kontrollrühm. Teine muret tekitav valdkond on SWIM, kus töötati välja spetsiaalne tegevuskava 2011. aastal tuvastatud probleemide lahendamiseks;
- ressursside kasutamise osas näitavad liikmete 2011. aasta lõpus esitatud esimesed hinnangud, et üldine alakasutuse määr oli ca. 20 %. Tuleb siiski märkida, et paljude projektide puhul on planeeritud ressursside eraldamine rakendusetapis ülevaatamisel ja see ei kajastu veel lähteandmetes, mille abil mõõdetakse programmi edenemist. Pärast IBAFO I ja II ümberjaotamist, mille kinnitas haldusnõukogu 15. detsembril 2011, võib täheldada ressursside alakasutamist programmi varajastes etappides, mida näib kompenseerivat ressursside intensiivsem kasutamine kuni programmi lõpuni;
- samalaadne, kuid vähem märgatav valmidusastme ja ressursside kasutamise arengusuund tundub kehtivat ka väljundite puhul, kuna mõnes valdkonnas on ühisettevõtte tuvastanud aeglasemat väljundite tootmist kombinatsioonis ressursside alakasutamisega. Olukorra lahendamiseks lühemas perspektiivis on võetud erinevaid meetmeid, muu hulgas: programmikomitee liikmetele esitatud palve teha täiendavat kontrolli partnerite tasemel, alakasutamise peamiste põhjuste analüüs, IBAFO I ja II ümberjaotamine, osa projektide tegevuse lõpetamine jne. Kõikide

meetmete üle tehakse järelevalvet riskijuhtimistasandil ja need koondatakse ühissetevõtte tasemel. Lisaks tehakse koostööd liikmetega probleemide algpõhjuste paremaks väljaselgitamiseks. Mõningaid neist võib juba nimetada, nagu mõne projekti töökorraldus, mõningad omavahel kooskõlastamata tegevused programmi erinevates etappides, väljundite ja täpsemate kvaliteedikriteeriumide ebapiisav määratlemine.

Järgmises tabelis antakse ülevaade 310-st ühissetevõtte vastutusosal olevast teadus- ja arendustegevuse ning juhtimisprojektist (välja arvatud tööprogrammi E haru pikaajalised uurimisprojektid) vastavalt projektide arengufaasile 2011. aasta lõpus.

	seisuga 31.12.2010	2011. aastal rakendatud	seisuga 31.12.2011	
SESARi programmi projektide koguarv	304	6	310	
<i>millest</i>				
— algatatud projekte	285	16	301	
<i>tühistatud projekte</i>	2	1	3	0,9 %
<i>peatatud projekte</i>	11	-1	10	3,2 %
<i>algatamisel olevaid projekte</i>	26	-20	6	2 %
rakendusetapis olevaid projekte	246	36	282	91 %
— <i>algatamist ootavaid projekte</i>	19	-10	9	2,9 %

Allikas: ühissetevõtte SESAR edastatud teave.

ÜHISETTEVÖTTE SESAR VASTUS

Kinnitav avaldus

13.–14. Ühisettevõttel on hea meel, et kontrollikoja auditiarvamus ühisettevõtte raamatupidamise 2011. aasta aruande usaldusväärsuse ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta on positiivne.

Auditiarvamusel on ühisettevõtte jaoks olulised, sest nendest lähtuvalt loouakse ja pannakse toimima sobivad sisehaldus- ja -kontrollisüsteemid programmi SESAR eesmärkide saavutamiseks.

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

17. Ühisettevõtte hinnangul on eelarve tasakaalu põhimõtet järgitud senisest paremini. 2011. aasta lõpu kassaseis vähenes 57,2 miljonilt eurolt 15,3 miljoni euroni ehk 73,2%. Ühisettevõtte jätkab pingutusi, et tagada optimaalne rahavoogude juhtimine ja eelarvepõhimõtete järgimine.

Muud küsimused – liikmete osamaksete hilinemine

21. Aasta lõpus veel tasumata hilinenud osamaksed laekusid 2012. aasta veebruaris. Ühisettevõtte arutab oma liikmetega kõige sobivamat lähenemist, et tagada lepinguliste tähtaegade järgimine osamaksete tasumiseks.
